

Un dubtós espia dins l'IRA

Irlanda del Nord torna a viure moments de tensió amb l'anul·lació de les eleccions, que s'havien de fer a finals de maig, i l'aparició de moltes dades, no sempre aclaridores, sobre la guerra bruta del Govern britànic contra l'IRA i el Sinn Féin.

El Govern d'Irlanda del Nord fa mesos que està suspès, les eleccions que s'havien de fer a finals de maig han estat anul·lades, es comencen a destapar casos de terrorisme d'estat, i aquesta setmana comencen les marxes orangistes. El panorama no podia estar més calent.

Per sobre de tot això, però, ha sobresortit la publicació d'una de les històries més ben guardades de la guerra bruta britànica a Irlanda del Nord: el nom de *Stakeknife*, l'espia britànic que s'havia infiltrat a l'IRA i que teòricament havia arribat a ser-ne un dels dirigents. De fet, des de 1999 que corrien rumors sobre l'existència d'aquest espia, i alguns col·legues seus havien amenaçat Londres de delatar-lo si no milloraven les seves pròpies condicions econòmiques o també si no s'aturaven els intents d'explicar públicament què s'ha fet a les clavegueres de l'estat que duen a Belfast.

Finalment l'11 de maig tres diaris de la República d'Irlanda i un d'Escòcia van fer públic que *Stakeknife* era Alfredo *Freddie* Scappaticci, aparentment un paleta de 57 anys, de pares italians, establert a Belfast oest. L'endemà tots els diaris britànics van publicar aquell nom, i alguns alguna foto, a més de llargues biografies farcides de "fonts policials" i "fonts de l'IRA". El retrat comú era el d'un dels homes més durs del grup armat proirlandès, que havia arribat a ser número 2 de l'equip de seguretat interna de l'IRA i que fins el 1994 cobrava 120.000 euros a l'any. El seu nom s'havia fet famós pels mètodes expeditius que emprava precisament per saber si hi havia infiltrats a l'organització republicana, i així havia mort directament o indirectament

unes quaranta persones, i no sols policies o soldats, també civils i fins i tot altres agents dobles. Alguns mitjans han explicat que en una ocasió el grup paramilitar probritànic UFF va assanyalar-lo com a objectiu, i va haver de ser un agent britànic infiltrat en aquest grup el que els fes canviar d'opinió i els donés el nom d'una altra persona assegurant-los que era un alt dirigent, quan en realitat no tenia res a veure amb l'IRA d'aleshores.

Tot això era per preservar la seva credibilitat, i la seva vida, i anar guanyant confiança. Alhora, però, sembla que també gràcies a ell la força especial britànica de la SAS va assassinar, entre altres, sis membres de l'IRA a Loughgall el 1987, i tres a Gibraltar l'any 1988. Alguns mitjans han anat més lluny i fins i tot han publicat que el paper de *Stakeknife* va ser clau per encarrilar l'IRA cap al procés de pau: va eliminar els elements més intransigents i va potenciar i protegir els més favorables a l'alto el foc.

Se sospita que Scappaticci va entrar a militar a l'IRA a principi dels anys 70, i va ser empresonat dues vegades, en una de les quals coincidí amb l'actual líder del Sinn Féin, Gerry Adams, a la presó de Long Kesh. Segons la majoria de les cròniques aparegudes, Scappaticci va vendre els seus serveis a Londres per despit (i diners també, però "per a la seva família"), després de rebre una pallissa d'un membre de l'IRA més veterà que ell, el 1978. A poc a poc va anar escalant llocs en la jerarquia de l'organització, fins convertir-se en un home clau, els informes del qual arribaven fins als primers ministres britànics.

La majoria de periodistes que van donar la notícia asseguraven que fer pública la

identitat de *Stakeknife* suposava que l'IRA li dictés una sentència de mort, però s'espolsaven les responsabilitats explicant que ja no es trobava a Belfast i que els serveis de seguretat l'havien traslladat a un lloc segur.

La commoció va ser important en totes bandes del conflicte, però encara ho fou més tres dies després, quan Scappaticci va aparèixer a Belfast, dient que no s'havia mogut de casa i que ell no tenia res a veure amb el superagent secret. Que sí que havia estat membre de l'IRA, però que feia molt temps que ja no n'era. Alguns dels mitjans que havien destapat la història van arribar a dir aleshores que Scappaticci tenia els nervis d'acer i que la seva aparició era un nou acte de la seva genialitat d'agent doble, pel perill que suposava quedar-se allà. Per a refermar la seva declaració, Scappaticci va dir la setmana passada que havia denunciat la delegada de seguretat del ministeri britànic per Irlanda del Nord, Jane Kennedy, perquè digui clarament si ell és no és el 007

Gerry Adams, líder del Sinn Féin, va coincidir a la presó de Long Kesh amb Alfredo Scappaticci, el suposat *Stakeknife*.

de torn. Primer li ho va demanar directament per carta, però com que no va obtenir resposta ha tirat per la via judicial.

De moment des de l'IRA no s'ha fet cap comentari públic sobre el cas de l'agent doble, i des del Sinn Féin, Gerry Adams ha aparegut només per dir que tothom és innocent fins que no es demostrï el contrari. Altres líders republicans han titllat tota la història d'un episodi més de la guerra bruta del Govern britànic contra els nacionalistes irlandesos, que pretén sabotejar el procés de pau bé sigui provocant que l'IRA mati l'espia, si és que n'és, o bé provocant el pànic i la desconfiança dins el grup armat perquè emprengui una caça de bruixes autodestructiva.

Però no sols al nord de l'illa s'han mostrat els recels sobre l'afer *Stakeknife*. També el Govern irlandès ha expressat alguns dubtes sobre la veracitat de la història de *Stakeknife* i que aquest sigui Scappaticci.

De fet, el cas no és gens clar i ha provocat moltes preguntes. Per exemple: per

FESTES MAJORS 2003 BENEÏSSER

20 a l 29 de juny

Dissabte 21 de juny

- 12:00 h. Entrega de premis Juvenil i infantil
- 17:00 h. Volta a peu
- 20:30 h. Nit de l'olla
- 22:00 h. Festival de Folklore
- 22:30 h. XIX Festival de Dances de Música

Diumenge 22 de juny

- 12:00 h. Festival de paelles
- 10:00 h. Festival Porcel al Molí
- 20:00 h. Enramat de la murta
- 20:45 h. Danses del Corpus
- 21:00 h. Processó del Corpus

Dilluns 23 de juny

- 23:00 h. Dansa des de la PL del Forn a la PL de la Xapa.
- 24:00 h. Nit d'albaes

Dimarts 24 de juny

- 24:00 h. Entrada de bandes

Dijous 26 de juny

- 14:30 h. Dinar de festes
- 20:00 h. Espectacle infantil
- 21:30 h. Nit Temàtica: Dedicada a Colòmbia
- 00:30 h. Ambaixada mora

Divendres 27 de juny

- 20:30 h. Ofrena de Flors a Sant Sebastià
- 00:30 h. Ambaixada cristiana
- 00:30 h. Espectacle de varietats

Dissabte 28 de juny

- 22:30 h. Entrada de gala de moros i cristians

Diumenge 29 de juny

- 10:30 h. Gran Cavalcada
- 22:30 h. Processó a Sant Sebastià

què en aquesta ocasió el Ministeri de Defensa, consultat pels periodistes de l'exclusiva, no va impedir la identificació de *Stakeknife*, quan en anteriors ocasions sí que ho havia fet?; o bé, si és un agent tan important i amenaçat de mort, per què no se'l van emportar a un lloc segur i el deixen a mercè dels seus enemics, no sols l'IRA, sinó també els contraris al procés de pau Real IRA, o els paramilitars lleialistes?; a més, si era un agent tan bo, per què no va evitar els grans atemptats, com el de Canary Warf el 1997, o més recentment, i ja en ple procés de pau, el robatori de documents al quarter de Castelereagh atribuït a l'IRA, o la suposada xarxa d'espionatge republicana dins de l'Assemblea nord-irlandesa?

Les respostes que s'han donat aquests dies a la premsa britànica són escasses i tan sols recorren a l'èpica d'un suposat superagent. No hi ha dubte que l'IRA ha estat infiltrat més d'un cop per agents britànics, però una altra cosa és si arribaren tan amunt i si realment qui va arribar

Aquesta història d'espies i agents, sigui certa o no, no fa cap bé al procés de pau

tan amunt era Scappaticci. Sigui qui sigui l'espia, el fet és que tot plegat es fa públic en un context concret, que probablement dóna unes respostes molt més fiables.

Tres setmanes abans de la identificació de *Stakeknife* es va publicar una petitíssima part de l'Informe Stevens, un document de 3.000 pàgines que explica la guerra bruta del Govern britànic, no sols contra l'IRA sinó contra població sense cap vincle amb aquest grup o ni tan sols amb un partit polític. En les dinou pàgines fetes públiques s'expliquen diversos casos de col·lisió entre els paramilitars

lleialistes (probritànics) i les forces armades i policials de l'estat. Bona part del que s'ha explicat ja se sabia, però ara per primer cop s'ha fet obertament públic. L'informe fa catorze anys que es començà a redactar i el seu principal director, John Stevens, cap de la policia metropolitana de Londres, ha patit un gran obstruccionsisme de les mateixes forces armades britàniques, i fins i tot incendis provocats en els seus arxius. També denuncia que la justícia no ha perseguit els autors de molts d'aquests crims. En aquest sentit parla de Brian Nelson, un agent que s'infiltrà en el grup paramilitar probritànic UDA, que no era sols una font d'informació, sinó una eina del Govern britànic per manipular els lleialistes en les seves accions violentes. Curiosament, Nelson va ser culpable pels seus actes fora de la llei, però alhora li van retirar les acusacions d'assassinat al cap de quatre anys de presó. I fa poc s'anuncià que havia mori d'un atac de cor, tot i que ningú no sap on és el seu cos ni hi ha constància de cap autòpsia.

Tot això en un moment en què l'anul·lació de les eleccions a l'Assemblea de Stormont, que s'havien de fer el 29 de maig, ha provocat una forta onada de protesta. Cap partit a Irlanda hi està d'acord, ni l'església ni l'enviat dels EUA, ni tan sols el Govern de Dublín. Només l'UUP de David Trimble ha rebut amb satisfacció la decisió. De fet, el Govern de Tony Blair sembla que va prendre la iniciativa de posposar els comicis fins "a la tardor" per intentar evitar el descens electoral del partit de Trimble i la pujada dels contraris a l'Acord de Pau del mossèn Paisley. L'excusa oficial, però, va ser la immobilitat de l'IRA, tot i que aquest grup paramilitar els dies 5 i 6 de maig va fer dos comunicats anunciant la seva voluntat de mantenir el procés de pau, i tenia previst fer una nova inutilització d'armes.

Amb la temporada de les marxes a punt de començar no sembla que la tensió hagi de baixar. Qui de moment ha sortit perdent, a més dels electors nord-irlandesos, és Stevens, que ha vist com la seva feina monumental queda tapada per una història d'espies i agents dobles que, tant si és certa com si no, ara mateix no fa cap bé al procés de pau.

Oriol Cortacans

Es necessita incorporar un/una

relacions públiques

- El perfil idoni respon a un/una llicenciat/licenciada
- Edat: 24-35 anys
- Retribució segons experiència i els valors aportats

Tel. 963 106 862

(aporteu curriculum)